

400/79



Rumuńska
sztuka dekoracyjna

MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI

CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
WARSZAWA

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
POZNAŃ

RUMUŃSKA
SZTUKA
DEKORACYJNA

EKSPOZYCJE
POZNAŃ, ARSENAŁ — LISTOPAD 1979
WARSZAWA, ZACHĘTA — GRUDZIEŃ 1979

Spółród rodzajów twórczości plastycznej, zdobnictwo jest najsiłniej związane z tradycją artystycznej kultury ludowej. Dla artystów-zdobników rumuński folklor, o głębokiej treści, pełen czaru i świeżości, staje się głównym źródłem natchnienia. Dzisiejsi artyści, oceniając skarbnicę tradycji i wrażliwość narodu, uznając ją jako świadka historii, dodali nowe wartości do ogromu rumuńskich sztuk pięknych, wzbogacając stale tradycję. Nowatorstwo występuje w szczególności w artystycznym tkactwie. Wynaleziono nowe rodzaje technik i metod pracy a różnorodność wykorzystywanych materiałów znacznie wzbogaciła się; skrupulatność i dokładność wykonawstwa mają stałe tendencje doskonalenia się. Metody stylizacji, stosowane przez rumuńskich artystów w tkactwie, są nowoczesne przez geometryzację i zagęszczenie form inspirowanych przez tradycję, przyrodę i dynamikę życia. (Elena Hasche Marinescu — „Oltarz Słońca”, Graziela Stoichita — „Orzeł”, Constantin Mistorica — „Złota Jesień”, Erszebet Török — „Nasza Praca”, Leontina Mailatescu — „Śpiew Puszczy” itd). Współczesne tkactwo w Rumunii wzniosło się na dotychczas niespotykany szczyt twórczości tak co do rozmiarów, jak również i do artystycznej jakości. Na tej twórczej drodze, niektórzy artyści doszli do bajkowych wizji, syntetycznych i geometrycznych form o kolorycie żywym, lirycznym i subtelnym, taki jaki można spotykać w całej rumuńskiej sztuce ludowej jak również w średniowiecznych freskach lub w pracach niektórych nowoczesnych malarzy. W rumuńskim tkactwie artystycznym osiągnięto olbrzymią różnorodność zdobniczych wizji, od figuralnych do innych tylko o geometrycznych strukturach lub od motywów przypominających mity, legendy, wydarzenia historyczne do innych o kosmicznej treści, astralnych metaforach, metamorfozach dnia i nocy, światła i ciemności lub pór roku. W niektórych pracach (nawet z obecnej wystawy) można odczuć artystyczny powiew, występują też zapytania o filozoficznej treści, problemy naukowe, sugerowane przez nowoczesną technologię — jak loty kosmiczne.

Od ludzi do kwiatów i ptaków, od wizji miast przyszłości do przestrzeni pozaziemskich, do badania podwodnego świata. Wyobrażenia artystów-zdobników są pokazane przez wspaniałe metafory, kompozycje o żywym rytmie, delikatne gamy półtonów. Również i twórcy artystycznego tkactwa są pomysłowi przez wykorzystanie do swoich prac różnorodnych materiałów jak wełna, kozia sierść, bawełna, konopie i sznury. Artystyczne tkactwo, pomimo, że jest reprezentowane jedynie przez czterech twórców (Florica Vasilescu, Monica Flămându, Ileana Dăscălescu, Lucia Pepenar) jest dowodem dalszego postępu w tej dziedzinie przez piękno draperii i delikatność tkanin o subtelnym kolorycie, o dekoracyjnych motywach, dostosowanych do ich przeznaczenia. One mogą mieć nie tylko przeznaczenie użytkowe, ale oprawione stają się prawdziwymi obrazami lub ozdobnymi elementami. Ceramika, sztuka o prastarych tradycjach, doznała zwrotu w zespole rumuńskich sztuk zdobniczych. Ceramicy, reprezentowani na tej wystawie, w pełni uzasadniają to stwierdzenie przez swoje wprowadzone nieliczne, ale wybitne prace o monumentalnych formach (Costel Badea, Vasile Rădulescu, Eugen Cioanca, Vasile Crăioveanu) przedstawiając bądź tematy historyczno-społeczne (Ion Berendea, D. Rădulescu), bądź symboliczne związane z życiem, imaginacje, obyczaje narodu, jak również i naczynia, plakietki, tace z porcelany i biskwitu, do których wprowadzono motywy folklorystyczne, kwiatowe lub geometryczne (Constantin Nircea) lub zastosowano rytmy inspirowane przez przyrodę, życie i nowoczesną sztukę (Ioane Setram, P. Mateescu, Dragos Gănescu, Aleksandra Gheorghe, Vasile Cercel). Tak co do form, jak również oddziaływanie na różnorodnych materiałach — od gliny począwszy do glazurowanych — lub wykonanych w porcelanie — wszędzie odczuwa się zespolenie tradycji z nowoczesnością w doskonały sposób. Od przedmiotów przeznaczonych jako zewnętrzna lub wewnętrzna ozdoba do egzemplarzy dekoracyjnych, oraz o różnorodnych kształtach — wszystkie prace ceramiczne zadziwiają różnorodnością form, materiałów, techniką

wykonania, charakterem zdobniczym i użytkowym, inspiracji wynikającej z tradycji oraz nowatorstwem. Wykonanie prawie wszystkich przedmiotów ceramicznych jest bez wad, jak również i dokładność kształtów potwierdza dojrzałość artystyczną twórców.

Szczególne uwagi należy zwrócić na zestaw wykonany w porcelanie przez kolektyw artystów Cluj-Napoca, który został w znamienny sposób zatytułowany: Porcelana-Użytkowość-Ekspresja, co jest najbardziej przekonującym dowodem połączenia użyteczności z pięknem w współczesnej twórczości artystycznej Rumunii.

Przedmioty ze szkła, czy spełniają rolę użyteczną lub tylko dekoracyjną, wykonane przez Laurentiu Anghelache, Valentin Dumitrascu, Ion Cadar, Dan Popovici i przez innych odznaczają się szczególną dokładnością wykonania oraz przepięknym blaskiem, co przyciąga uwagę zwiedzających, stając się naprawdę atrakcyjnym miejscem wystawy.

Twórczość w zakresie biżuterii, przedstawiona jedynie przez trzech wystawców, ale mistrzów w tej dziedzinie to jest — Anna Mitrea, Alexandru Crişan, Aurel Ierulescu — przekonuje nas, że są to artyści o dobrym i subtelnym smaku, o wielkim talencie tak samo jak te kilka rzeźb w drzewie, wykonane przez Napoleona Tiron i Horia Flămându, wykazują przebogata tradycję artystycznej rzeźby w drzewie w Rumunii, którą mistrz Brâncusi podniósł na najwyższy szczyt światowej sztuki.

Sądymy, że ten zestaw dzieł sztuki, chociaż pokazany w skromnych rozmiarach, zainteresuje i wyjaśni niektóre z najważniejszych aspektów, dotyczących nowoczesnej sztuki zdobniczej w Rumunii.

Równocześnie wystawa zaznajomi polską publiczność z całości kształtem życia materialnego i duchowego człowieka w socjalistycznym społeczeństwie Rumunii, w pełnym rozwoju. Jesteśmy przekonani, że ten pokaz wzbudzi zainteresowanie polskiej publiczności, która tak kocha piękno.

Maria Ličá

ALEXIE LAZĂR FLORIAN

1. WYZWOLONE NAPIĘCIA 1978 * patynowany piaskowiec wys. 130 cm

ANGHELACHE LAURENTIU

2. ŚWIETLNE KOLUMNY (6×) 1977 * prasowane szkło wys. 35 cm
3. ZESPÓŁ DEKORACYJNY (16×) 1977 * piaskowiec glazurowany wys. 55 cm

BADEA COSTEL

4. ŚPIEW KAMIENIA I 1972 * fajans glazurowany 83×43×42
5. TROVANT 1972 * fajans glazurowany 56×46×26
6. DYNAMIZM 1974 * fajans glazurowany 80×59×42
7. OWOC II 1978 * piaskowiec glazurowany 69×46×30
8. WAZON DEKORACYJNY 1979 * piaskowiec glazurowany wys. 64 cm

BERENDEA ION

9. RODZINA (2×) 1977 * piaskowiec 40×30 20×15
10. OWOC 1979 * piaskowiec 30×15

CADAR IOAN

11. ZESPÓŁ WAZONÓW DEKORACYJNYCH (3×) 1978 * szkło
12. ZESPÓŁ WAZONÓW DEKORACYJNYCH TRÓJKĄTNYCH (3×) 1978 * szkło

CANTEA CONSTANTIN

13. EKSPONAT DEKORACYJNY I 1979 * porcelana wys. 13 cm
14. EKSPONAT DEKORACYJNY II 1979 * porcelana wys. 13,5 cm
15. KIELKOWANIE 1979 * porcelana wys. 30 cm

CERCEL VASILE

16. FORMA DEKORACYJNA 1977 * piaskowiec Φ 90 cm
17. KSZTAŁT DEKORACYJNY 1977 * piaskowiec Φ 75 cm
18. KIELKOWANIE 1977 * piaskowiec wys. 45 cm
19. SFERA 1977 * porcelana wys. 40 cm
20. PÓLMISEK DEKORACYJNY 1977 * porcelana Φ 40 cm

CHICU LABAU MARIA

21. OBJĘTOŚCI (3×) 1978 * 17×9 9×9 7×9
22. PODSTAWKI ŚWIETLNE (3×) 1978 * wys. 38 cm

CIOANCA EUGEN

23. BOHATER 1978 * ceramika glazurowana wys. 60 cm
24. BRAMA 1978 * ceramika glazurowana wys. 35 cm
25. PTAK 1978 * ceramika glazurowana wys. 21 cm

CRISAN ALEXANDRU

26. BRANSOLETKA 1979 * metal Φ 7 cm
27. PIERŚCIONEK 1979 * metal Φ 2 cm

DASCALESCU ILEANA

28. ZASŁONA 1979 * druk 6×1,5 m
29. ZASŁONA 1979 * druk 6×1,5 m

DEAK BEKE EVA

30. FAUN * tkanina

DRĂNICEANU IERUS CRISTINA

31. MORSKIE 1977 * fajans glazurowany 35×28 cm

DUMITRASCU VALENTIN

32. LAMPA DEKORACYJNA 1978 * szkło wys. 26 cm
33. WAZON DEKORACYJNY 1979 * szkło wys. 19 cm

FLĂMĂNDU HORIA

34. TORS I 1979 * drewno, metal wys. 20 cm
35. TORS II 1979 * drewno, metal wys. 29 cm
36. TORS III 1979 * drewno, metal wys. 7 cm

FLĂMĂNDU MONICA

37. GENESIS I 1978 * ręczny druk 6×0,8 m
38. GENESIS II 1978 * ręczny druk 6×0,8 m
39. GENESIS III 1978 * ręczny druk 6×0,8 m
40. MOTYLE I 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
41. MOTYLE II 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
42. MOTYLE III 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
43. MOTYLE IV 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
44. MOTYLE V 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
45. GWIAZDOZBIÓR I 1979 * ręczny druk 6×0,8 m
46. GWIAZDOZBIÓR II 1979 * ręczny druk 6×0,8 m

GĂNESCU DRAGOS

47. PAMIĄTKI 1979 * piaskowiec glazurowany 42×35 cm
48. NA POCZĄTKU 1979 * piaskowiec glazurowany i plexiglas wys. 40 cm

GHEORGHE ALEXANDRA

49. OWOC (2×) 1976 * piaskowiec 50×65×45
50. KWIAT (10×) 1976 * piaskowiec 34×40×20

GHINEA DELAPORT VALENTINA

51. DRGANIE * tkanina 1,5×0,6 m

HASCHKE MARINESCU ELENA

52. OLTARZ SŁOŃCA * tkanina 0,8×1,04 m

IACOB AGNES

53. KOMPOZYCJA * tkanina 2×2,5 m

IERULESCU AUREL

54. NASZYJNIK 1978 * metal
55. WISIORKI (2×) 1978 * metal

JAKABOS OLSEFSZKY IMOLA

56. „ŻAGLOWIEC LEŻY U BRZEGU” (2 PŁYTY) 1978 * porcelana biskwit 42×42 cm

JECZA KLARA

57. „SPIEW” * tkanina 2,05×1,5 m

MAILATESCU LEONTINA

58. SPIEW LASU WŁ. C.C.E.S. * tkanina 2,5×1,4 m

MATEI PETRE

59. KŁOS 1978 * fajans glazurowany 80×20 cm
60. OWOC 1978 * fajans glazurowany 20×20 cm

MATESCU PATRICIU

61. WRZENIE I WŁ. C.C.E.S. * porcelana biskwit ϕ 42 cm
62. WRZENIE II * porcelana biskwit ϕ 42 cm

MISTORICĂ CONSTANTIN

63. ŻŁOTA JESIEŃ * tkanina 2×1,5 m

MITREA ANA

64. WISIOREK 1968 * posrebrzana miedź
65. WISIOREK Z 2 KLAMRAMI (MOTYW STAROŻYTNY) 1972 * posrebrzany metal
66. BRANSOLETKA (MOTYW STAROŻYTNY) 1974 * miedź, korale
67. WISIOREK (MOTYW STAROŻYTNY) 1974 * miedź, korale
68. PIERŚCIONEK (MOTYW STAROŻYTNY) 1974 * miedź, korale
69. WISIOREK 1975 * biały metal z kamieniem akrylowym
70. PIERŚCIONEK 1975 * biały metal z kamieniem akrylowym
71. WISIOREK Z KORALIKAMI 1976 * metal posrebrzany
72. WISIOREK Z ŁAŃCUCHEM (MODEL STAROŻYTNY) 1978 * posrebrzany metal
73. BRANSOLETKA 1978 * tombak z kamieniem Murano
74. PIERŚCIONEK 1978 * tombak z kamieniem Murano
75. BRANSOLETKA 1978 * cyzelowana miedź z motywem starożytnym, z maskami z metalu akrylowego
76. PIERŚCIONEK 1978 * cyzelowana miedź z motywem starożytnym, z maskami z metalu akrylowego
77. PIERŚCIONKI (2×) 1979 * tombak z kamieniem Murano
78. PIERŚCIONEK 1979 * tombak z kamieniem akrylowym

OLOIER MARIANA

79. ZEW GÓRY * tkanina 2,76×2,4 m

PANELLI BUBĂ TEREZA

80. KOMPOZYCJA „WYŚCIG” (3× I PODSTAWKA) 1978 * porcelana, drewno 80×80 cm
81. KOMPOZYCJA „STRUKTURA” 1978 * porcelana 32×15 cm

PAVEL GHEORGHE

82. ROZKWIT 1978 * metal wys. 34 cm

POPOVICI DAN

83. PÓLMISEK I 1978 * szkło glazurowane ϕ 34 cm
84. PÓLMISEK II 1978 * szkło grawerowane ϕ 25 cm
85. SYLWETKA 1978 * szkło grawerowane wys. 20 cm
86. POJEMNIK 1979 * szkło grawerowane
87. OWOC OPTYCZNY (13×) szkło i drewno

RĂDUCANU VASILE

88. KSZTAŁT DEKORACYJNY 1978 * piaskowiec wys. 45 cm

RADULESCU DUMITRU

89. ŹRÓDŁO I 1977 * ceramika 55×35 cm
90. ŹRÓDŁO II 1977 * ceramika 35×9 cm
91. ŹRÓDŁO III 1977 * ceramika 57×10 cm
92. KIELKOWANIE 1978 * fajans glazurowany 80×40 cm

ROGOVSCHI SLATINEAU TATIANA

93. RÓWNOWAGA
WŁ. C.C.E.S. * tkanina 1,58×1,6 m

ROMAN RODICA

94. OKNO
WŁ. C.C.E.S. * tkanina 1,8×1,25 m

STOICHIȚĂ GRAZIELLA

95. ORZEL * tkanina 3,65×3,28 m

SZERVATIUSZ BACH HEDA

96. UNIWERSALNOŚĆ * tkanina

SETRAN IOANA

97. RELIEF I 1978 * porcelana 40×40 cm
98. RELIEF II 1978 * porcelana 40×40 cm
99. RELIEF III 1978 * porcelana 40×40 cm
100. RELIEF IV 1978 * porcelana 40×40 cm

TEODORESCU IULIAN

101. CERAMICZNY PĄCZEK 1977 * ceramika ϕ 16 cm
102. FIGURALNE CIAŁO CERAMICZNE 1977 * ceramika ϕ 20 cm
103. MOTYLKI OGNI 1977 * ceramika 24×12 cm

TIRON NAPOLEON

104. ZNAK III 1975 * drewno wys. 60 cm
105. ZNAK IV 1975 * drewno wys. 60 cm
106. ZNAK V 1975 * drewno wys. 56 cm
107. ZNAK VI 1975 * drewno wys. 45 cm
108. ZNAK VII 1975 * drewno wys. 32 cm

TÖRÖK ERSZEBET

109. NASZA PRACA * tkanina 2,2×2 m

TRIAIRE VICTOR

110. WAZON DEKORACYJNY I * piaskowiec kolorowany ϕ 13 wys. 15 cm
111. WAZON DEKORACYJNY II * piaskowiec kolorowany ϕ 15 wys. 13 cm

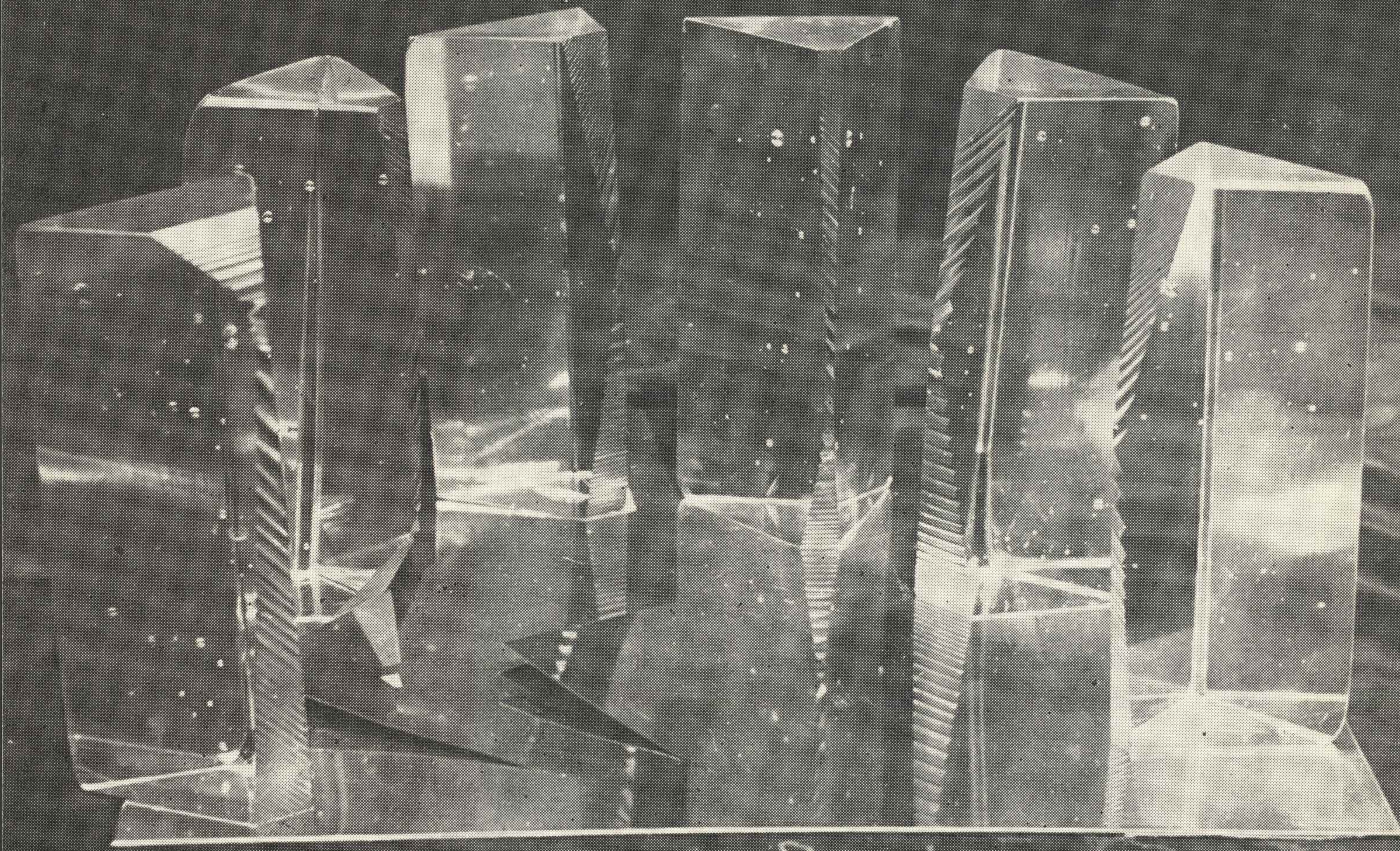
VASILESCU FLORICA

112. „HORYZONT”
(SZAL WIECZOROWY) * aksamit 1,5×0,8 m
113. „ZMIERZCH”
(SZAL WIECZOROWY) * aksamit 1,5×0,8 m
114. BEZ TYTUŁU * druk, naturalny jedwab 3 m

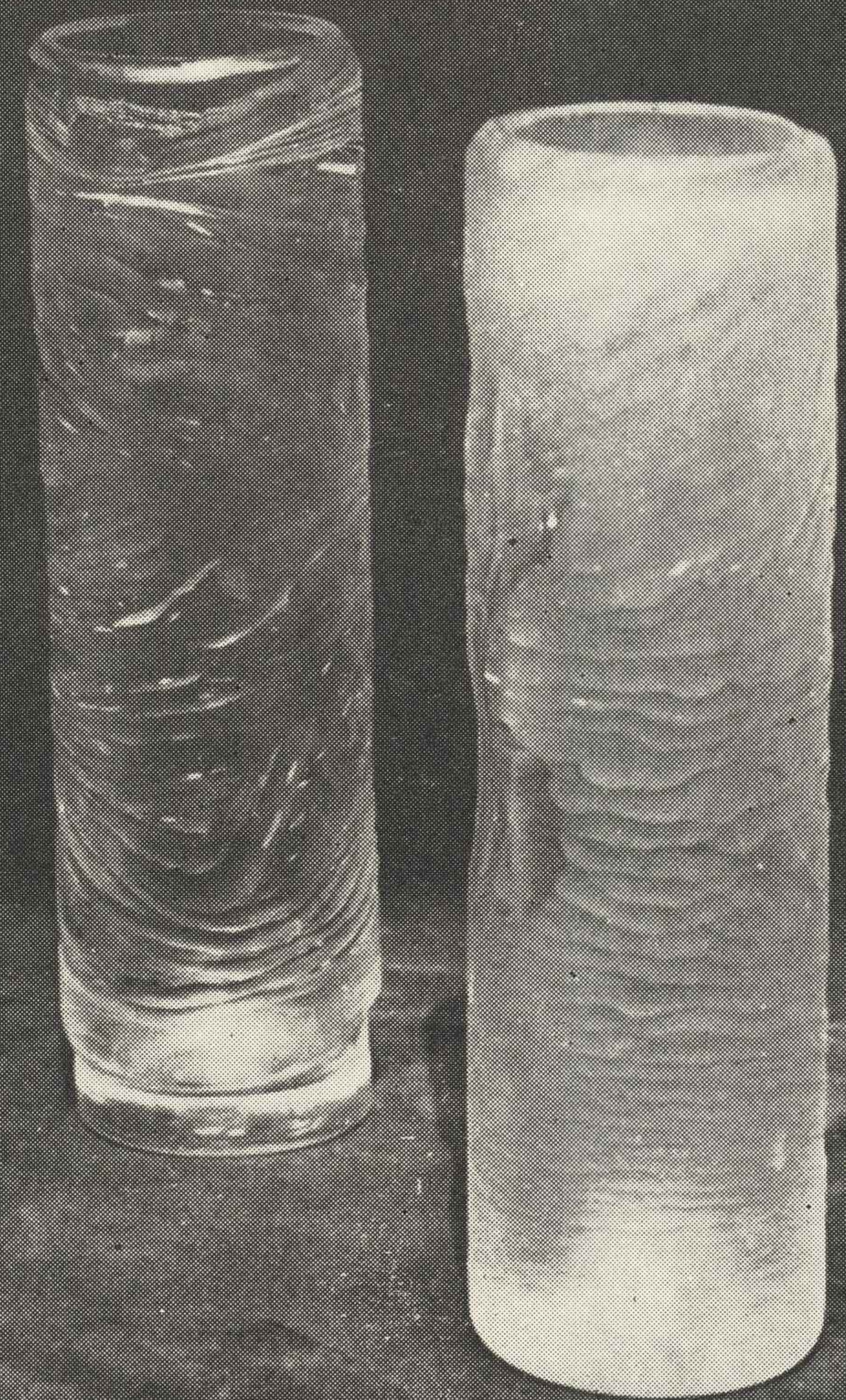
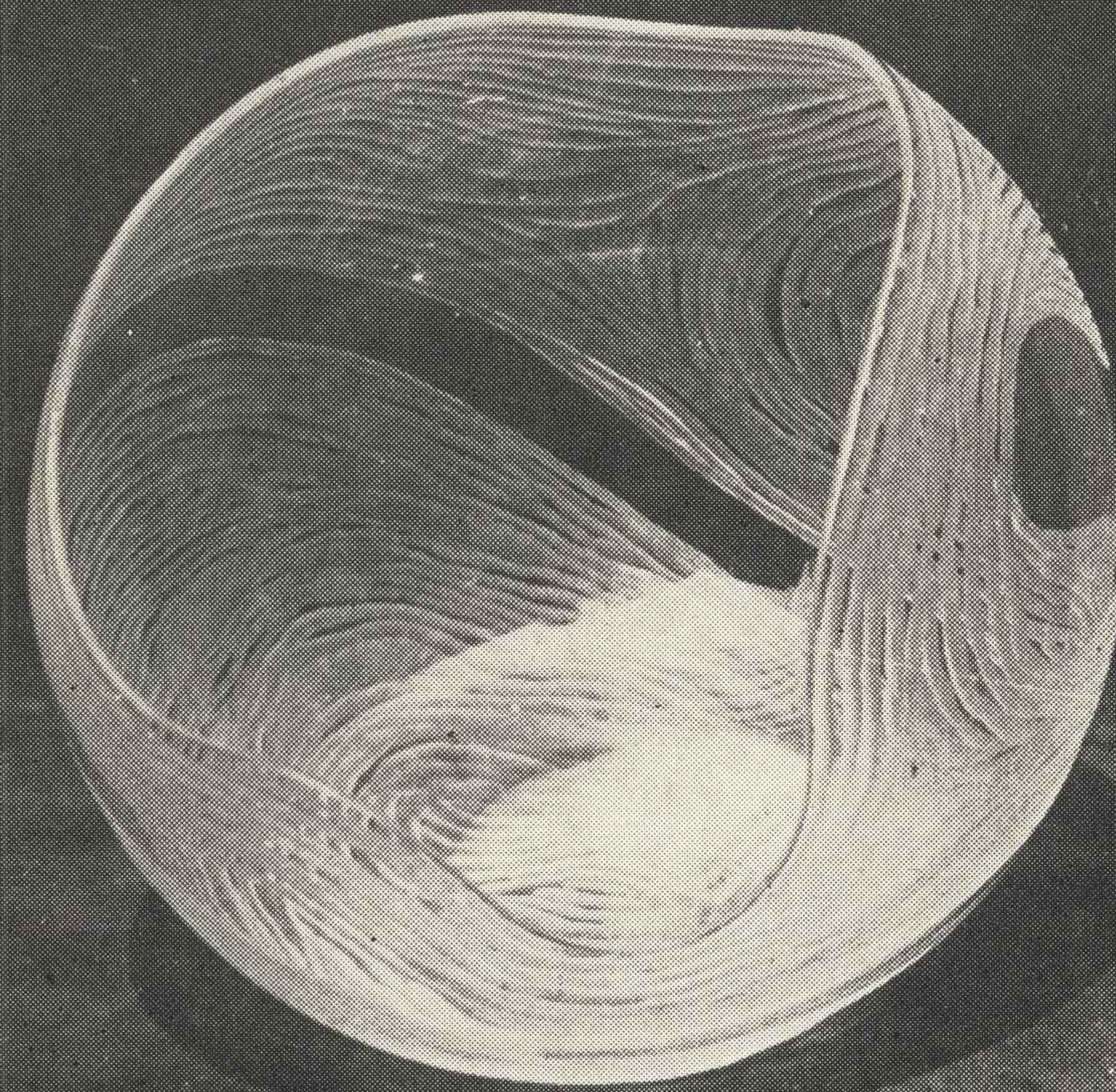
VOICU DUMITRU

115. WAZON DEKORACYJNY 1975 * ceramiczny piaskowiec
i matowa glazura kolorowana ϕ 12 wys. 23 cm
116. PÓLMISEK DEKORACYJNY 1976 * czarna ceramika, glazury,
tlenki metali ϕ 33 cm
117. WAZON DEKORACYJNY 1977 * czarna ceramika, glazury
kolorowane ϕ 10 wys. 23 cm

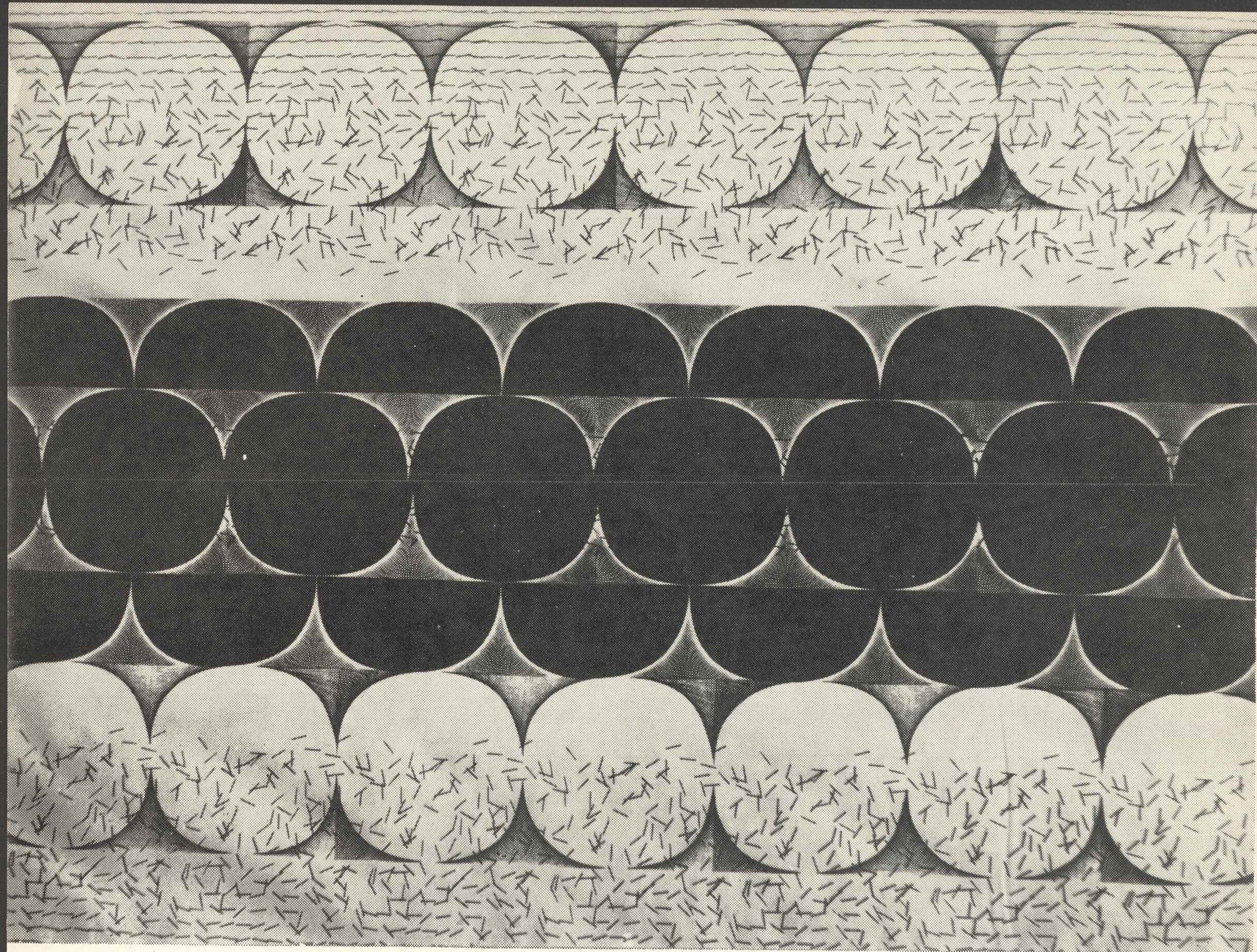
REPRODUKUCJE



LAURENTIU ANGELACHE
Światłne kolumny



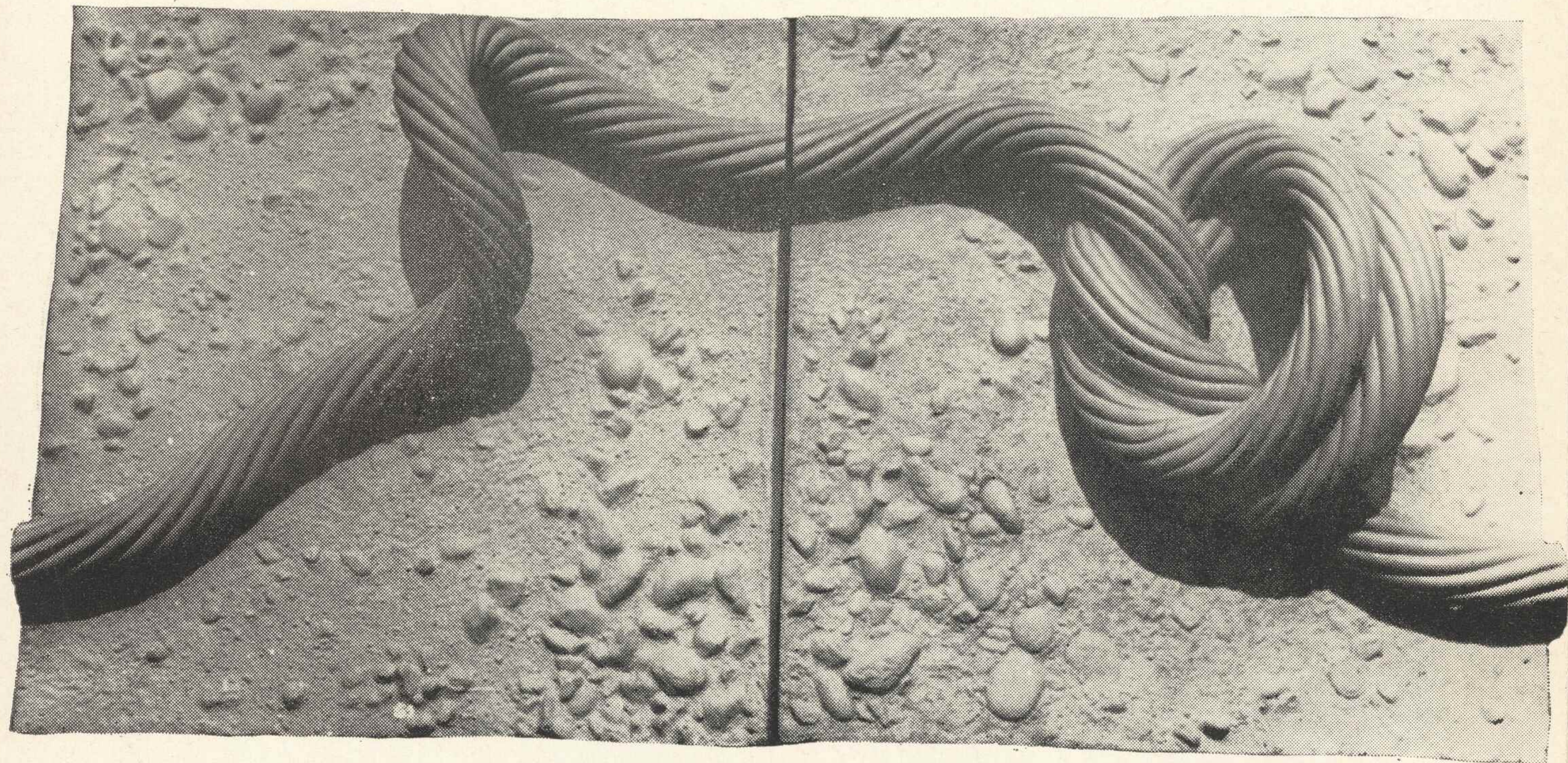
DAN POPOVICI
Zestaw dekoracyjny



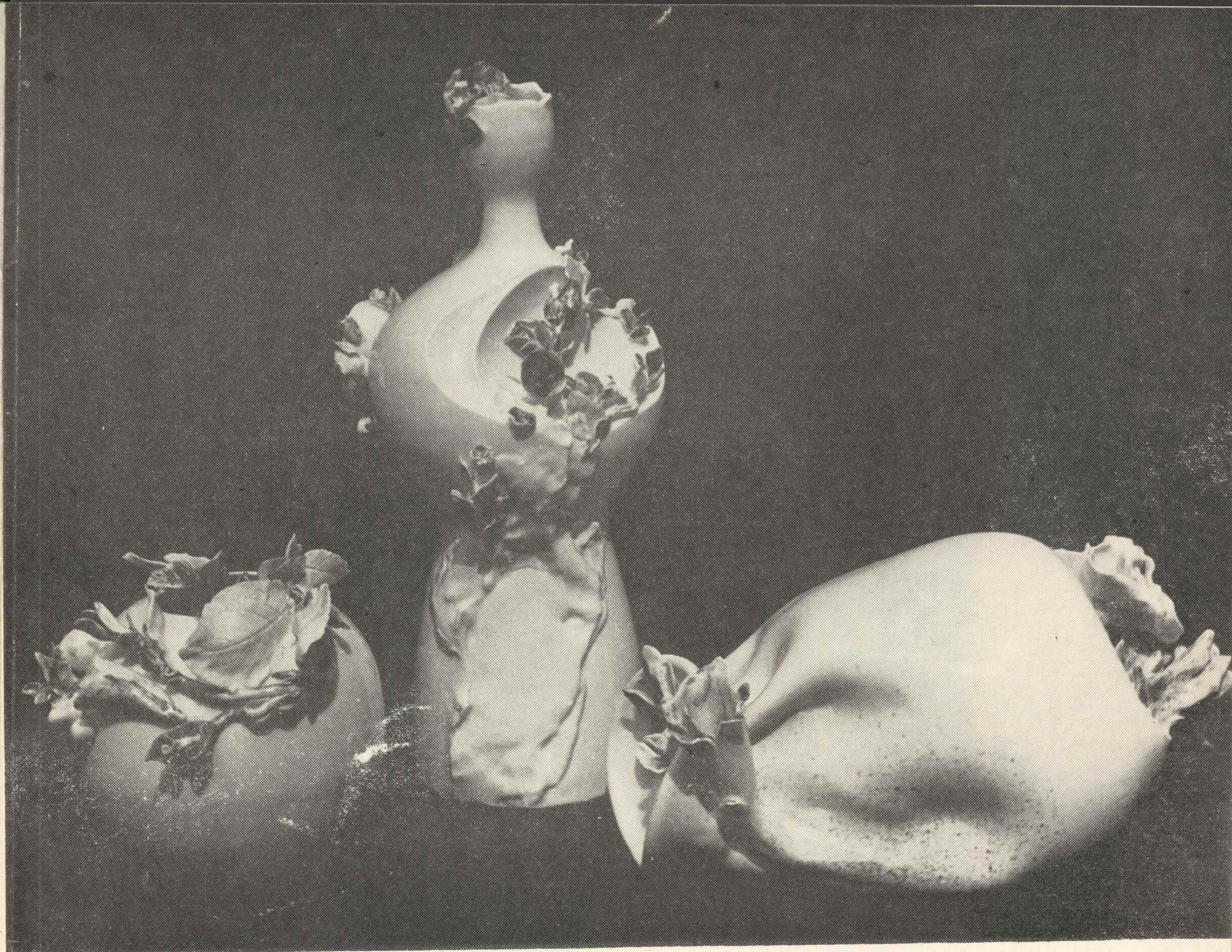
MONICA FLAMANDU
Geneza



COSTEL BADEA
Pólmisek dekoracyjny



IMOLA JAKABOS OLSEFSZKY
„Żaglowiec leży u brzegu”

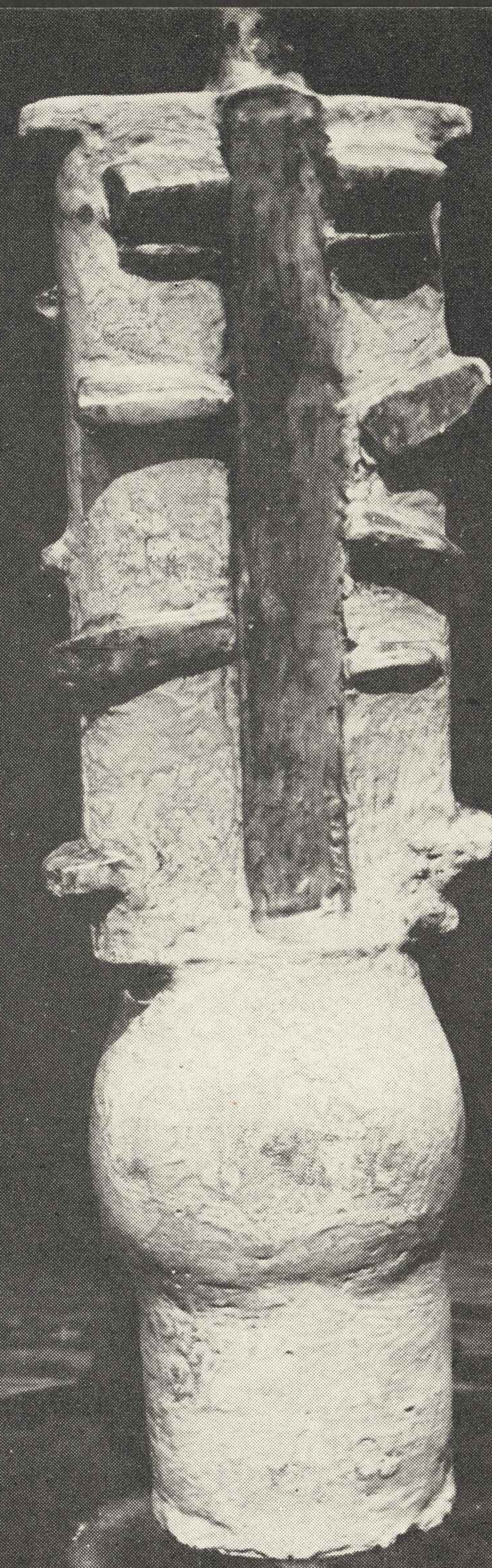


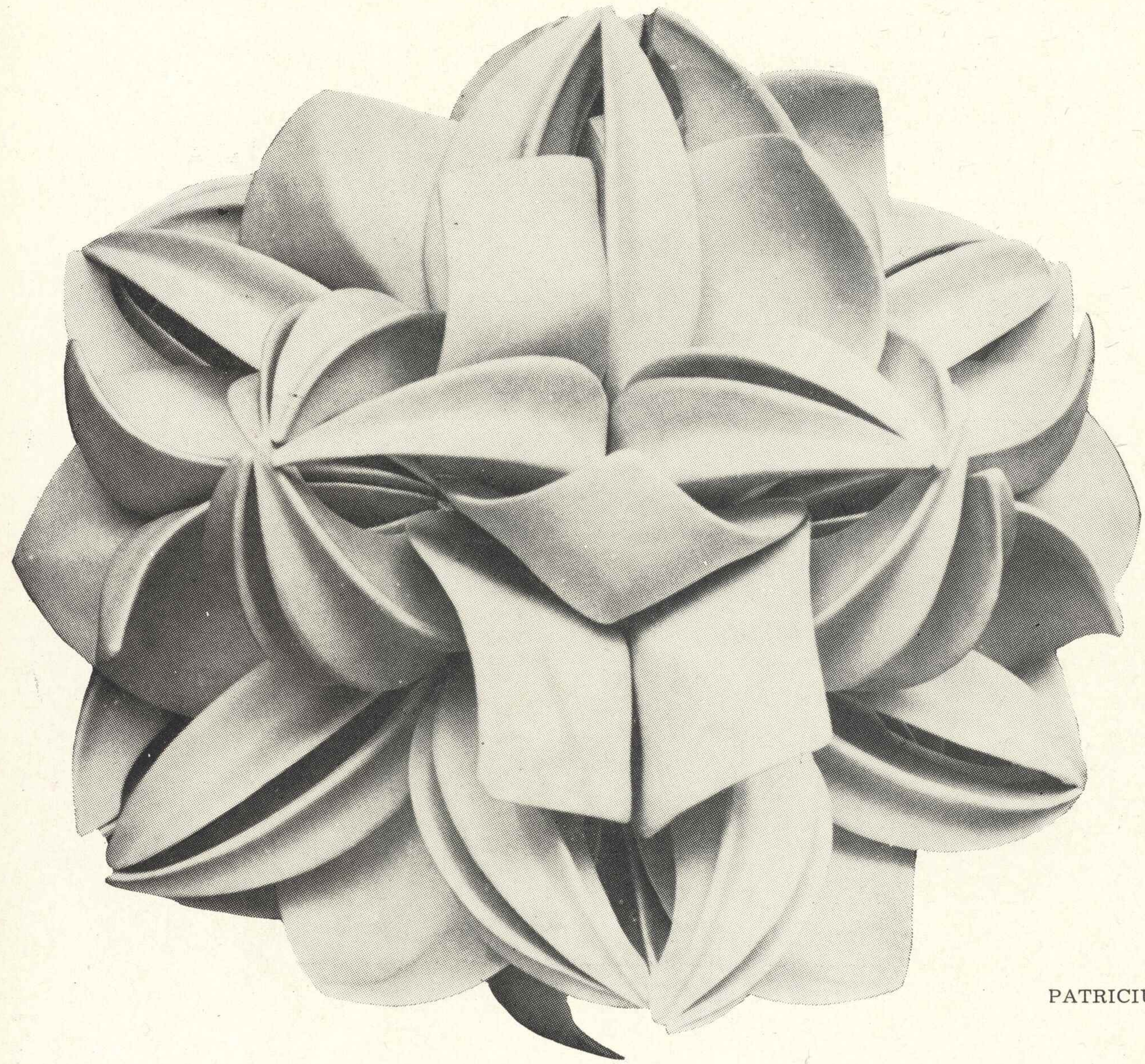
CONSTANTIN CANTEA
Zestaw dekoracyjny

COSTEL
BADEA
Wazon
dekoracyjny

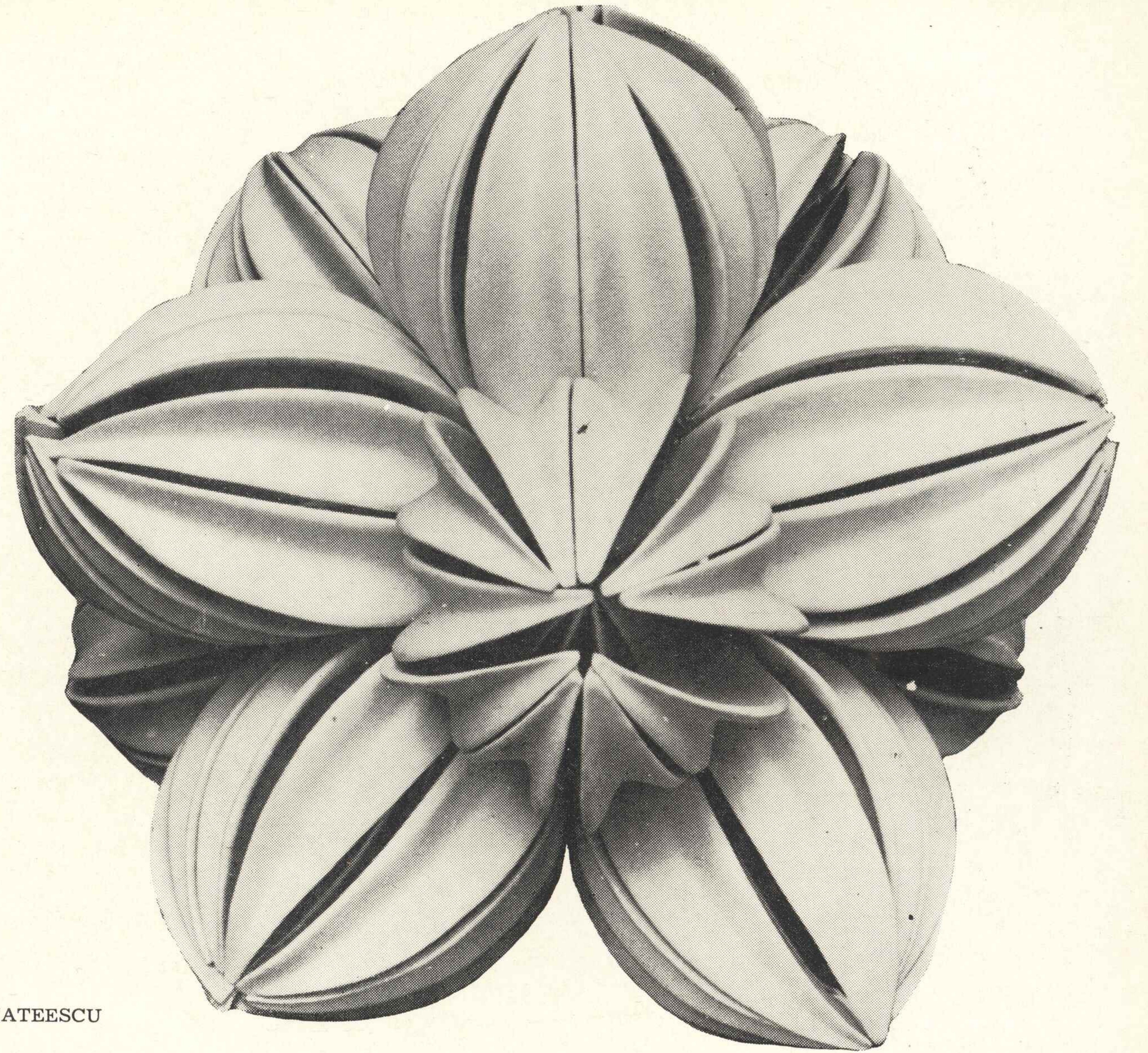


VASILE
CRAIOVEANU
Bohater

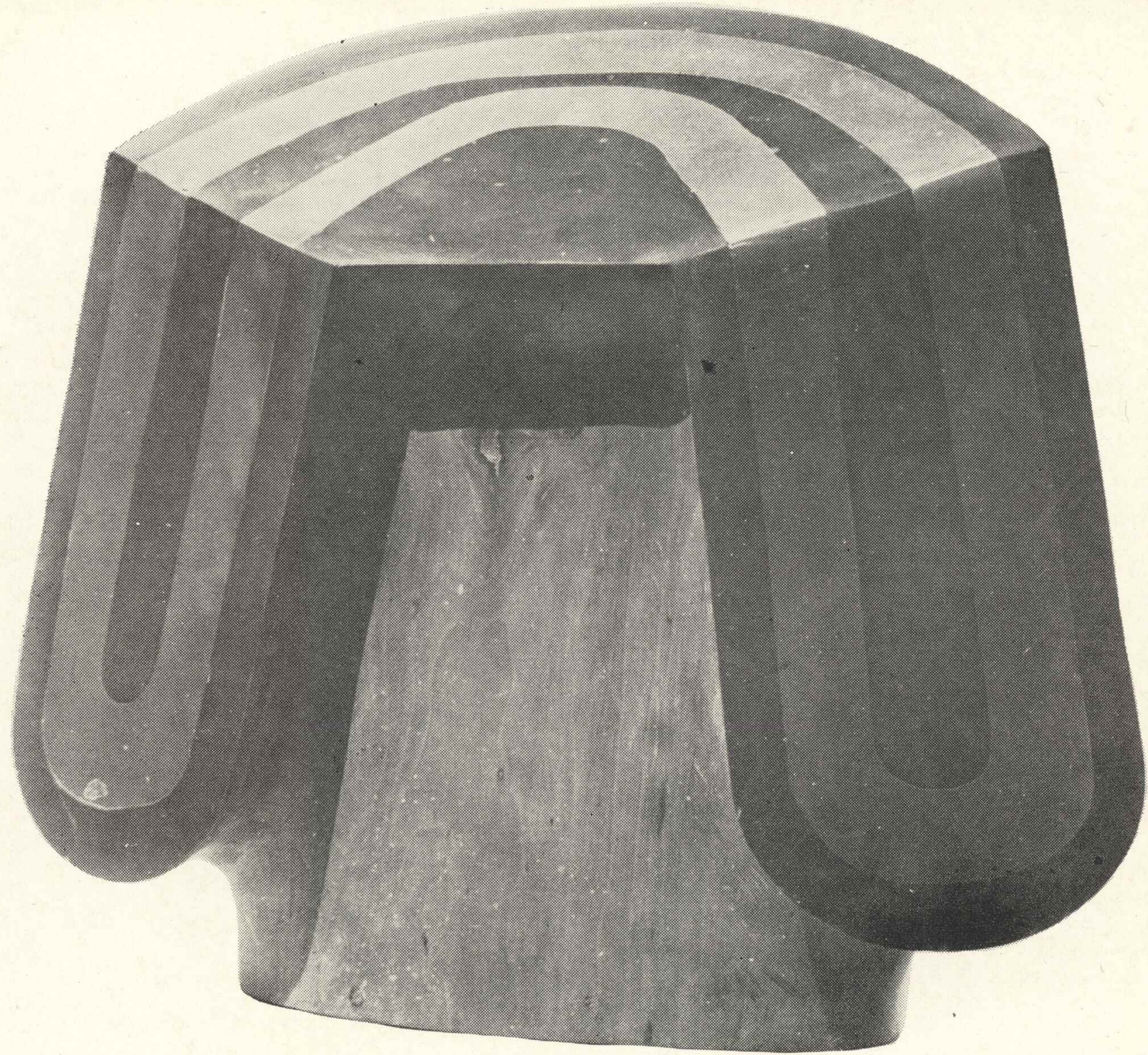




PATRICIU MATEESCU
Wrzenie II

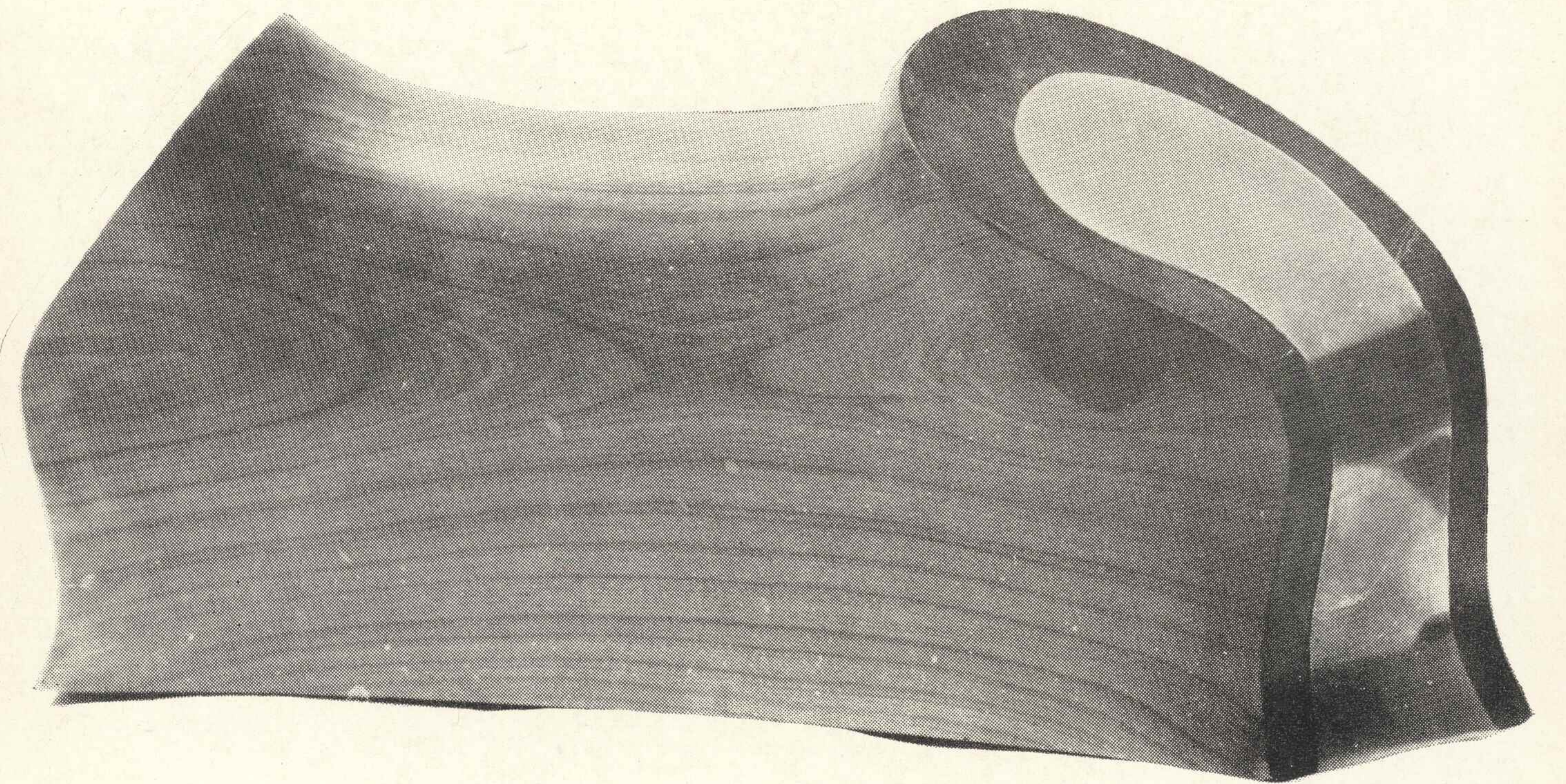


PATRICIU MATEESCU
Wrzenie I



HORIA FLAMÂNDU
Tors I

HORIA FLAMÂNDU
Tors II

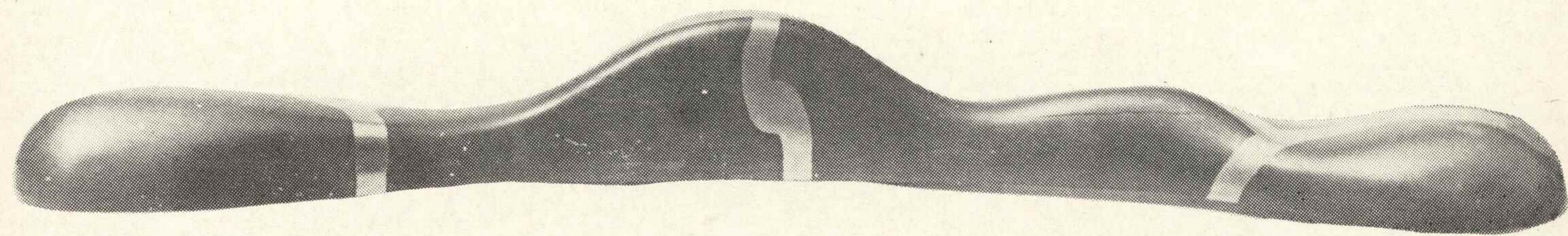




NAPOLEON TIRON
Znak III



NAPOLEON TIRON
Znak IV



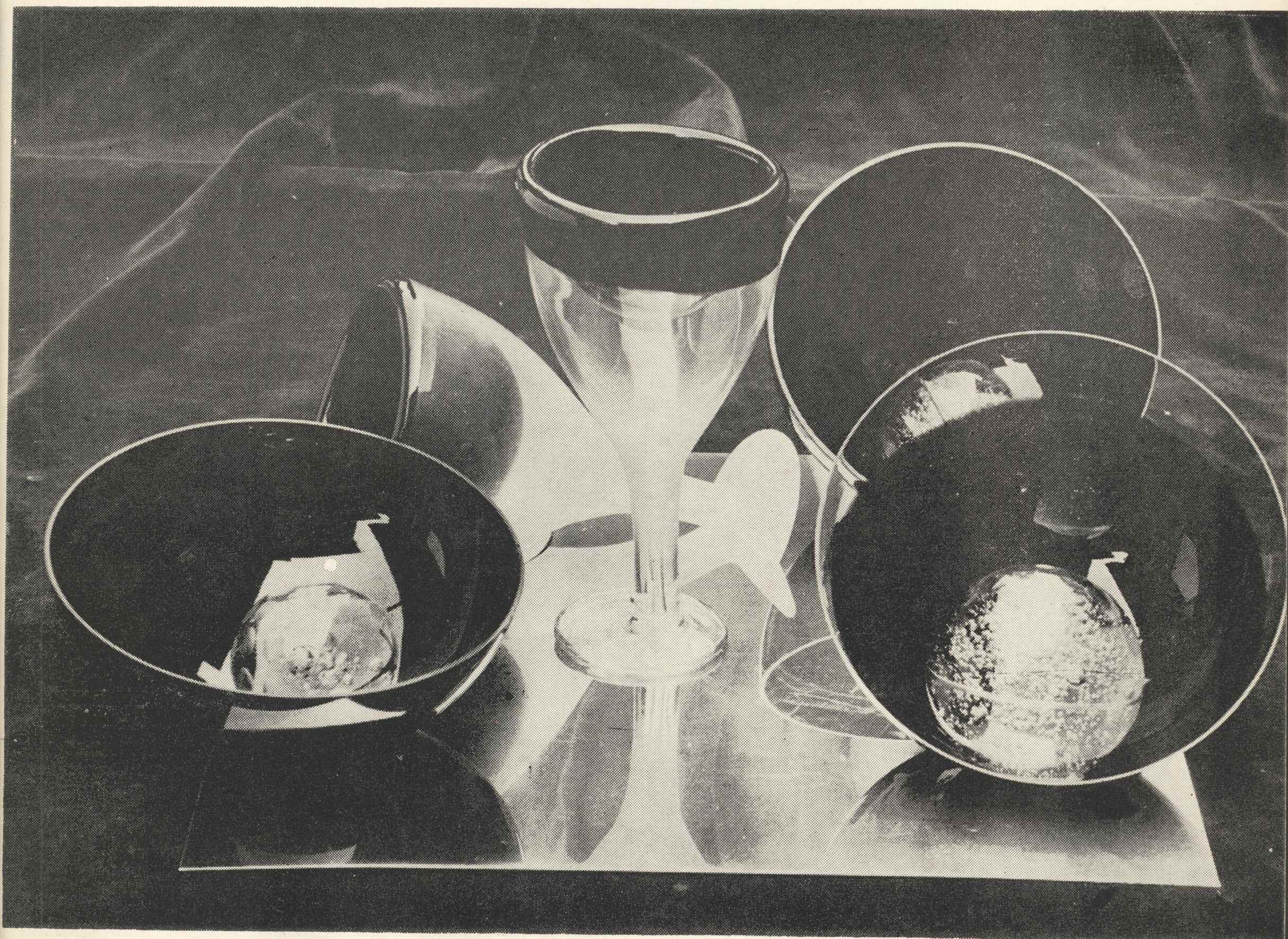
HORIA
FLAMANDU
Tors III



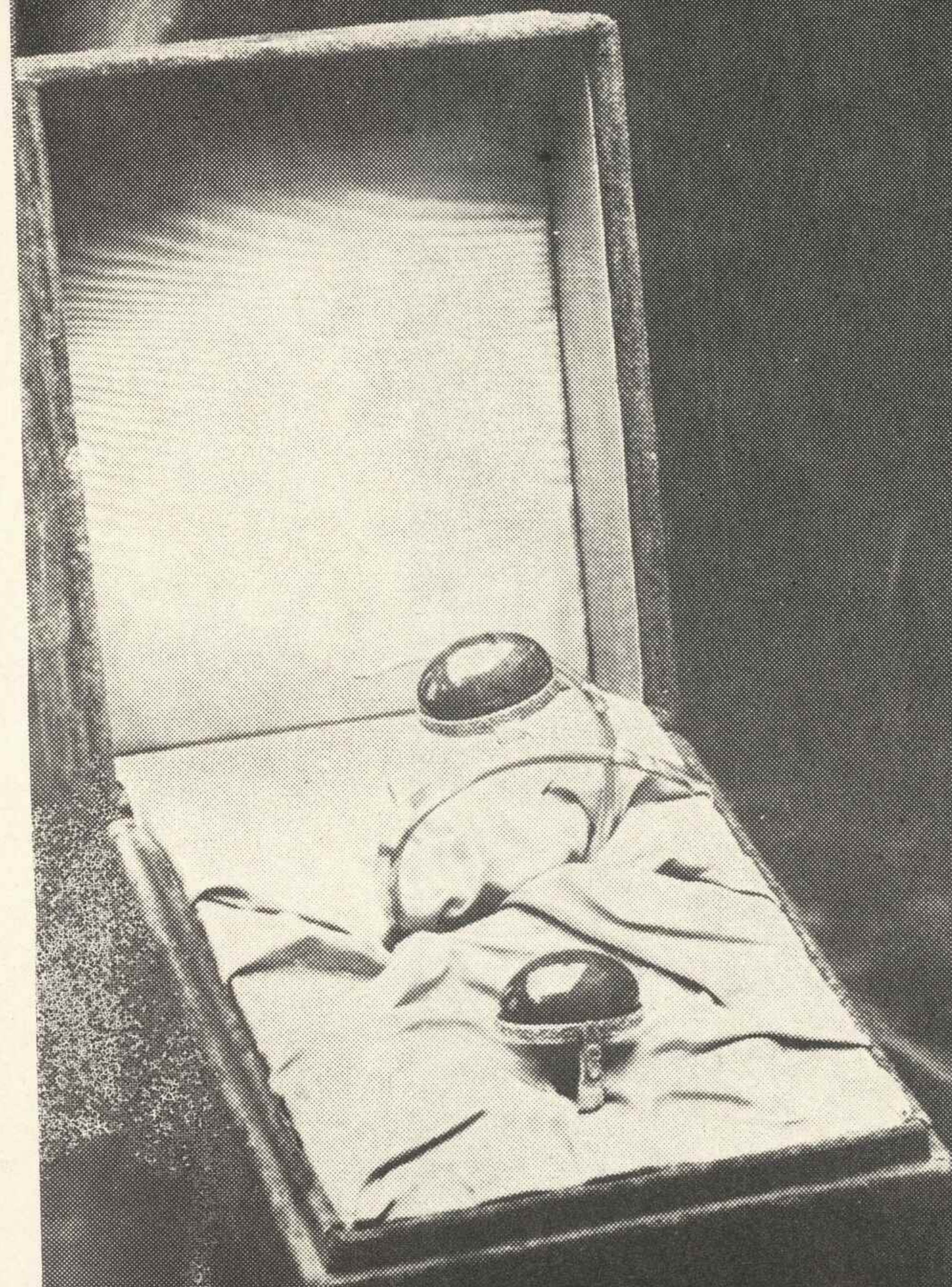
LAURENTIU ANGELACHE
Zespół dekoracyjny



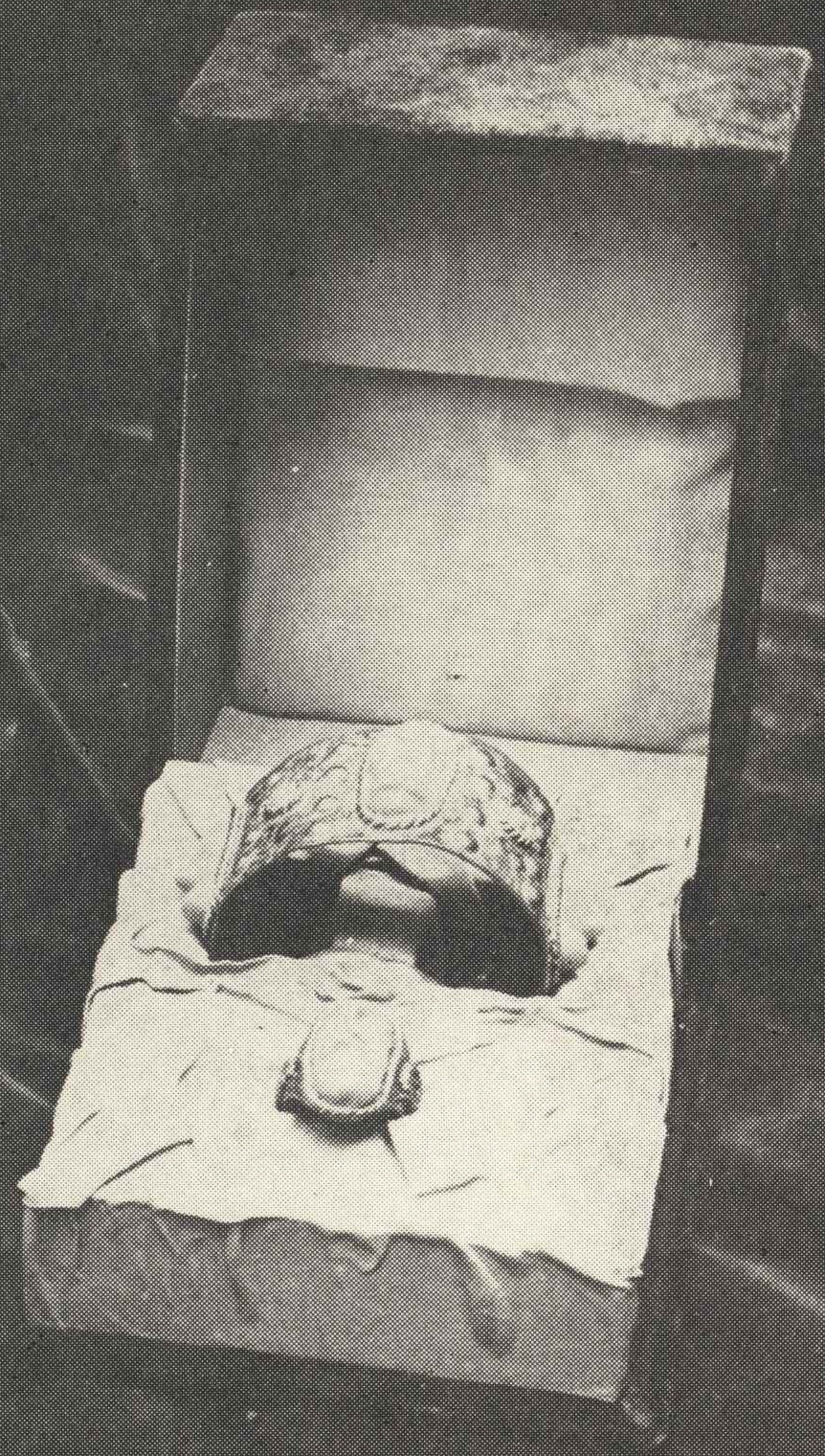
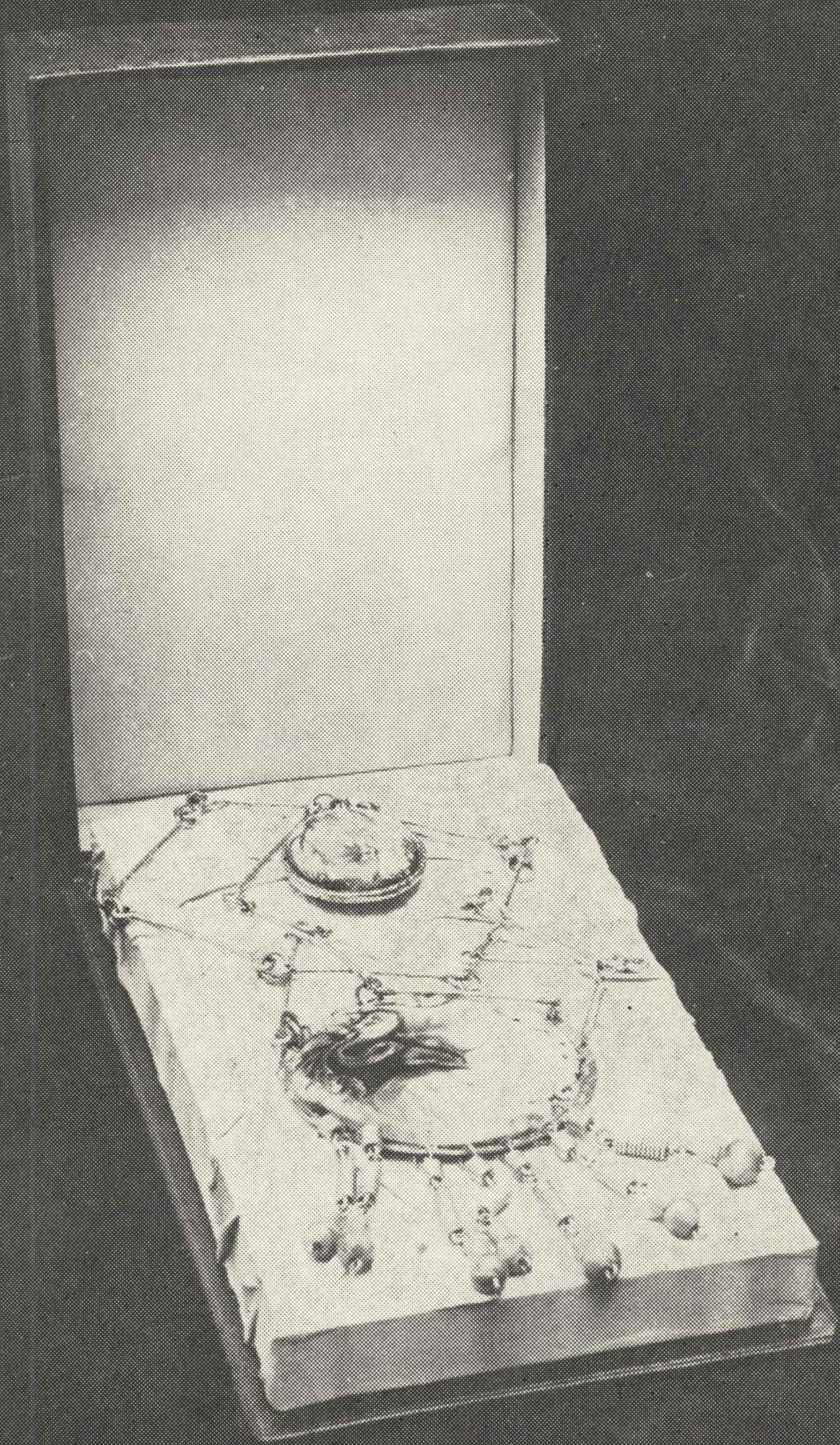
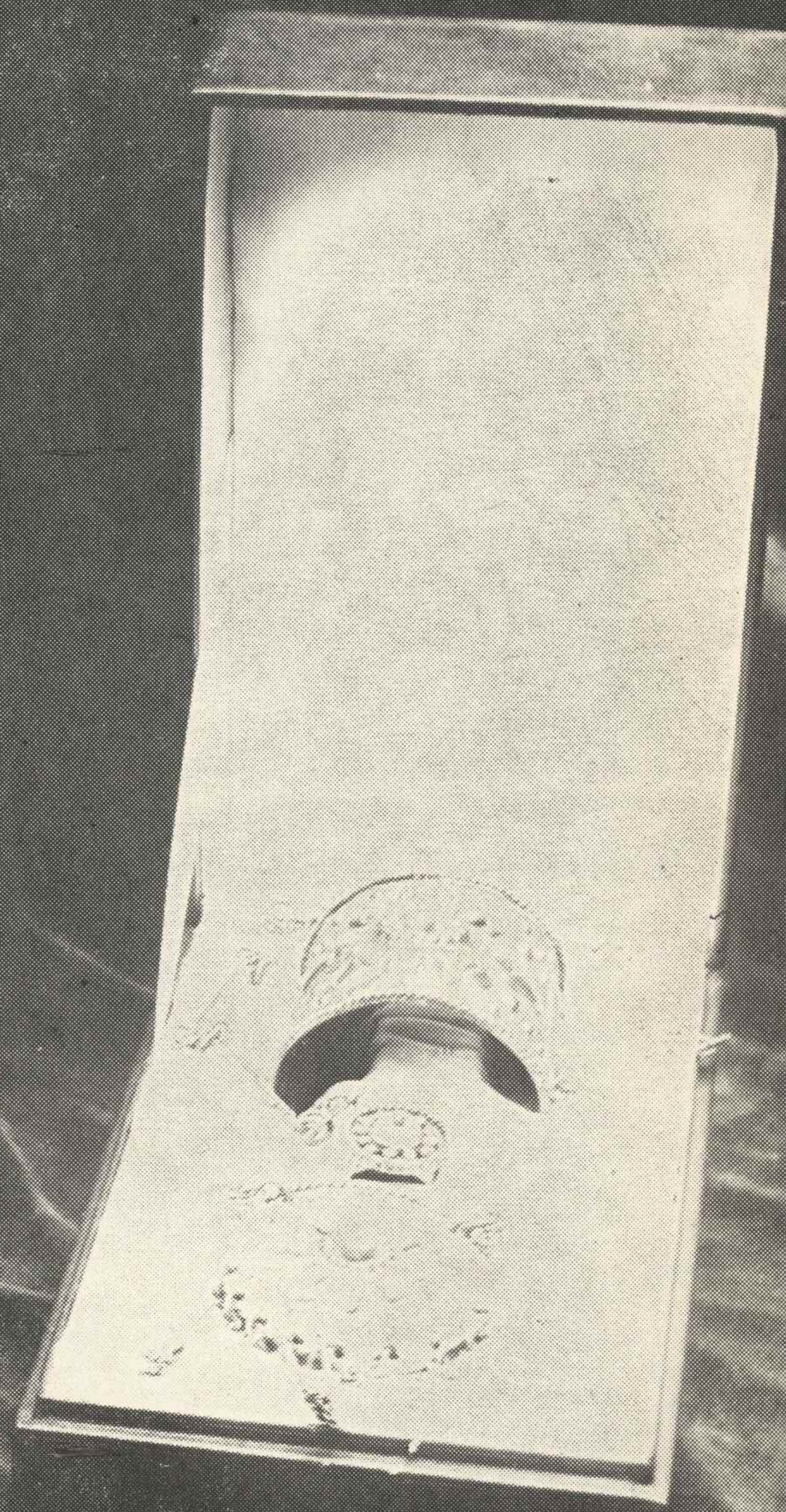
LAURENTIU ANGELACHE
Zespól dekoracyjny



LAURENTIU ANGELACHE
Zespól dekoracyjny



ANA MITREA
Bijuteria

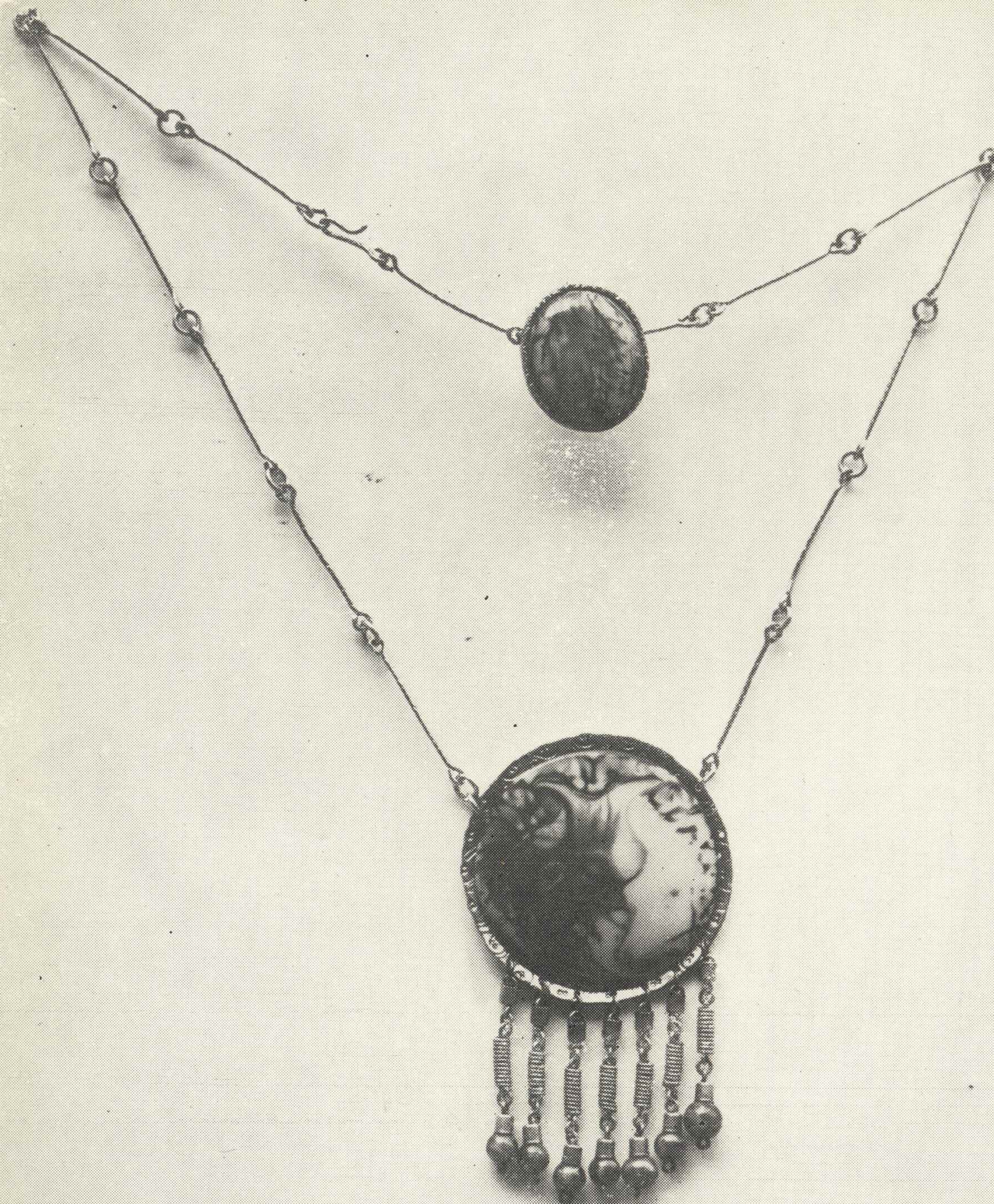


ANA MITREA
Bijuteria

ANA MITREA
Wisiołek z dwoma
klamrami

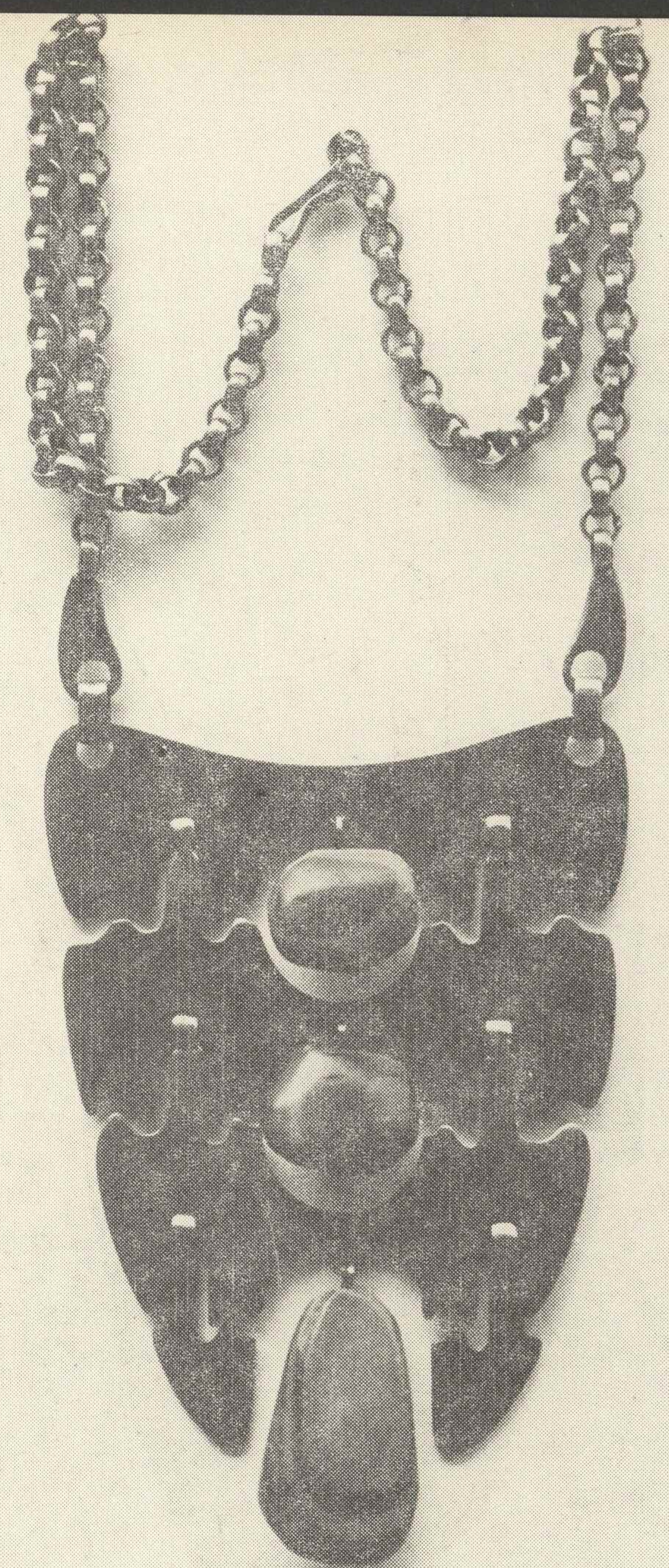


ANA MITREA
Wisiołek





AUREL
IERULESCU
Wisiolek



AUREL IERULESCU
Wisiolek

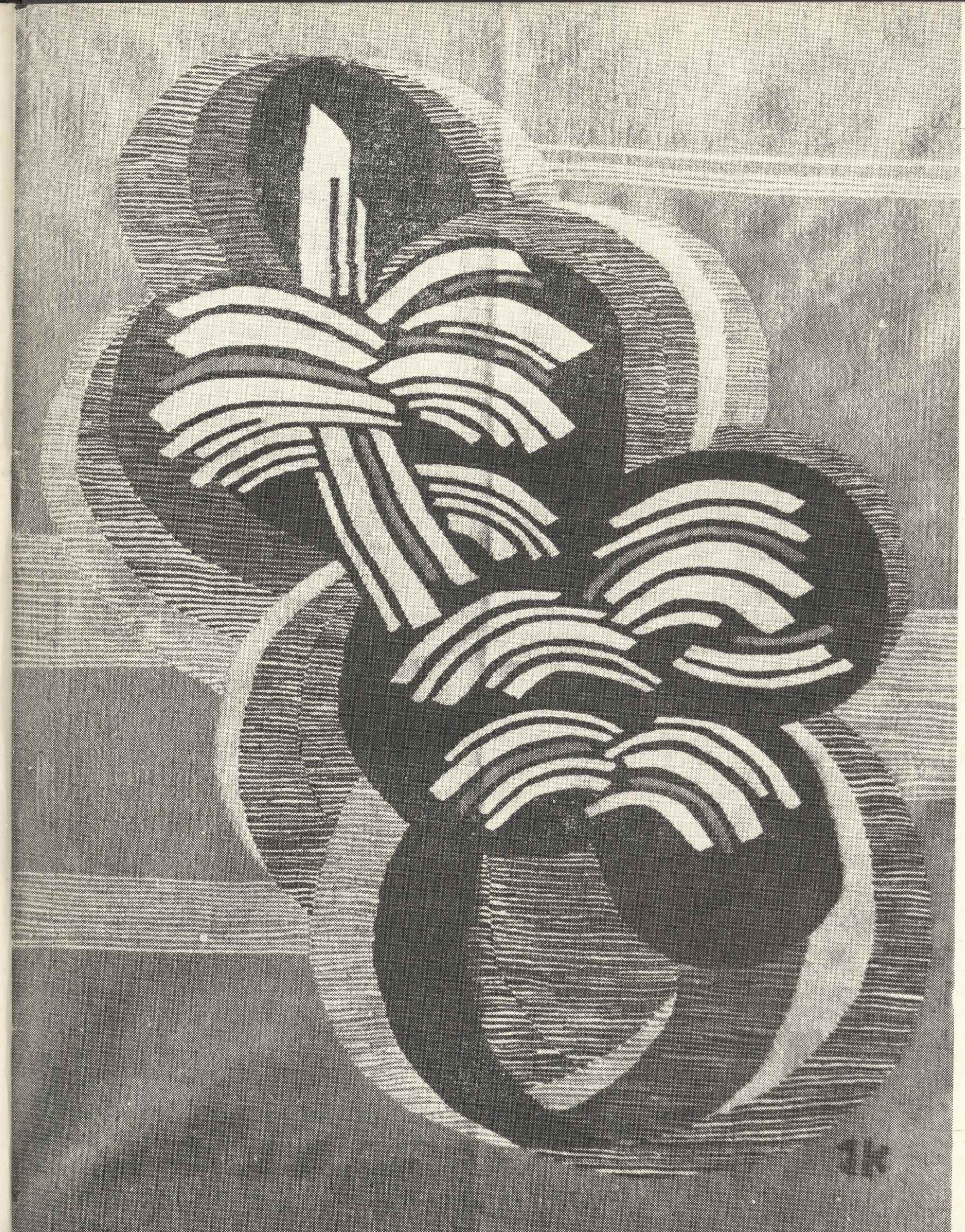
AUREL
CIERULESCU
Naszyjnik



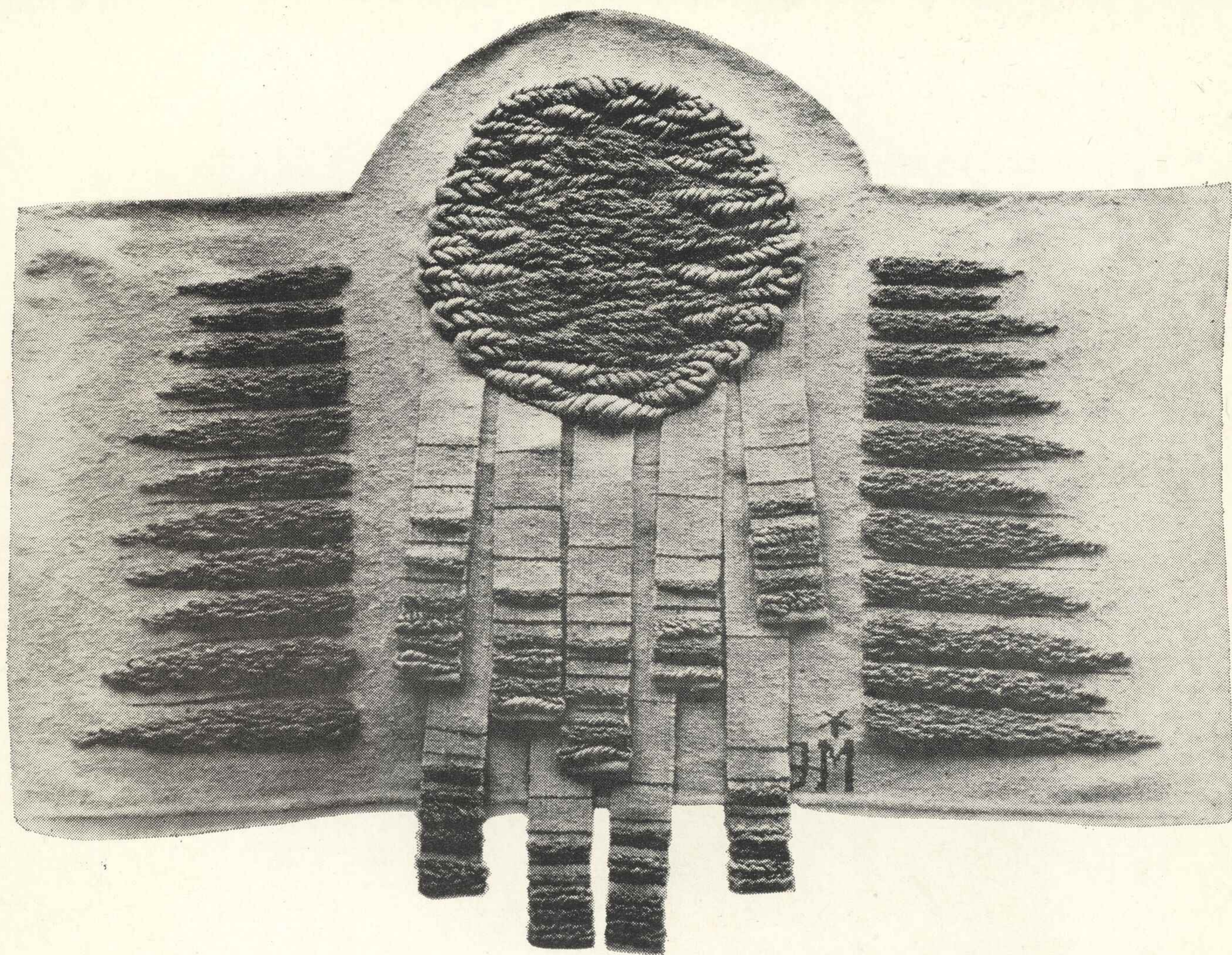
DASCALESCU
ILEANA
Zastona I



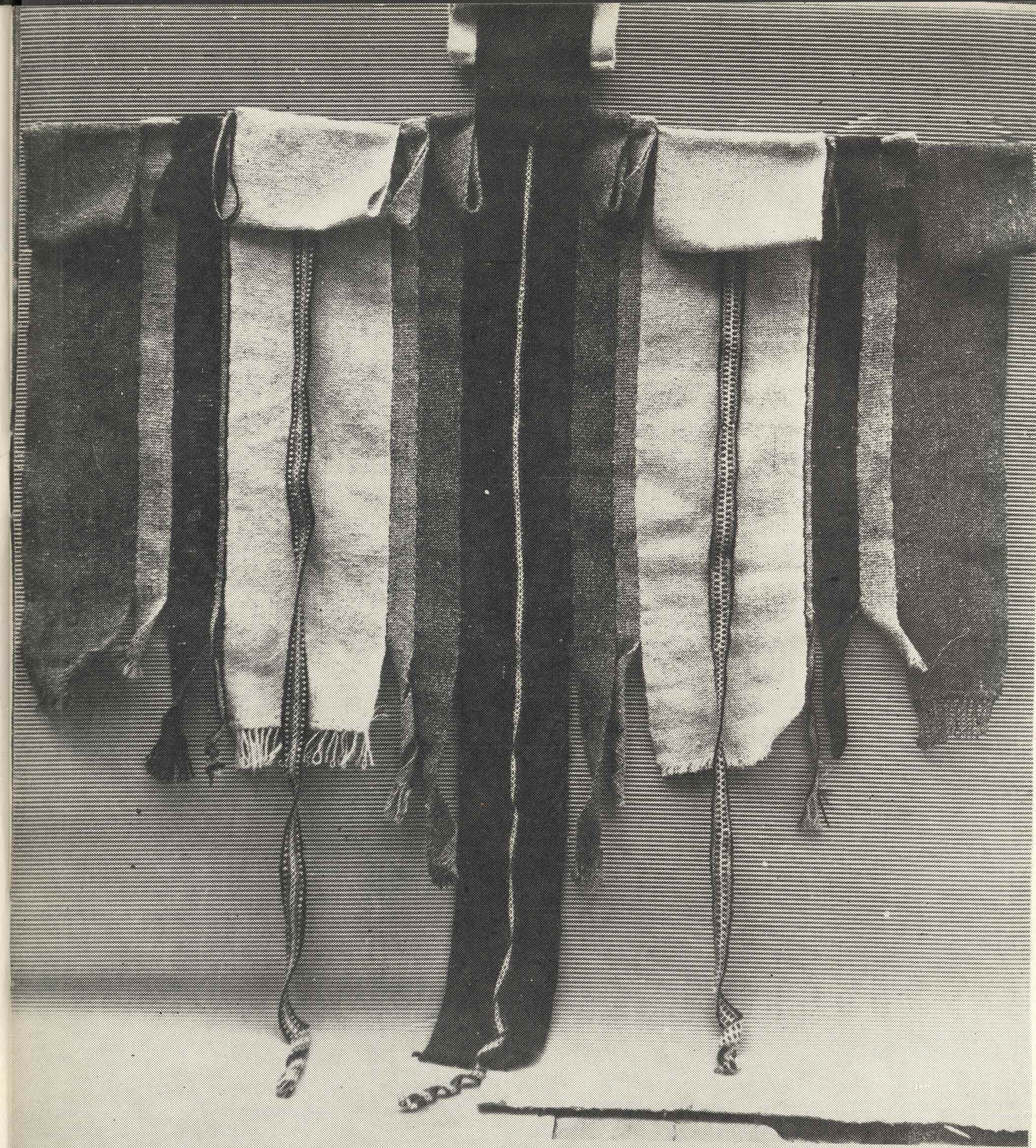
EVA DEAK BEKE
Faun



KLARA JECZA
Wagi



ELENA MASCHKE MARINESCU
Ołtarz słońca



GRAZIELLA STOICHITA
Orzeł

ORGANIZACJA WYSTAWY:
BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
POZNAŃ, STARY RYNEK 5 — ARSENAŁ
TEL. 595-01, 02

PROJEKT PLAKATU I KATALOGU:
ZBIGNIEW KAJA

PROJEKT EKSPOZYCJI:
JERZY NOWAKOWSKI

REDAKCJA KATALOGU:
ROMAN PRAWNICZAK (BWA)

ZDJĘCIA DO KATALOGU:
PRZYGOTOWANIE PRZEZ STRONĘ RUMUŃSKĄ

CENA: 20 ZŁ

PZGMK 6 - 6342/79 - 700 - I,-17/3079

